

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De laude scripto[rum] pulcherrimus tractatus d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis Spanhemensis ordinis sancti
benedicti de obserua[n]tia burßfelden[sis] ...**

Trithemius, Johannes

Maguntinu[m], 1494

De ortographia et modo scribendi vii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31333

verus amator scripturarū non est: quia p̄sentia dūtaxat
intuens. nichil sollicitus est p̄ edificacōne posteroꝝ. Nos
autē fratres charissimi. mercedē istius sancti laboris in-
tuentes ab eius studio non cessemus: etiā si multa milia
voluminū habeamus. **S**criptis em̄ codicibus nunquā
impressi ex equo cōparantur. Nam orthographiam et ce-
teros librorum ornatus impressura plerumq; negligit.
Scriptura autē maioris industrie est.

De orthographia et modo scribendi. Cap. viij.

Ut autē deuotus scriptor officium vtiliter im-
pleat suū. et libros quos scribit pulchra ve-
nustate reddat ornatos. diligentissime obser-
uet precepta orthographie: sine quibus libri
quantūlibet vtilis. fedi despectiq; reddūtur. **D**e hac autē
materia in veterū codicibus auctoꝝ copiosa documen-
ta habentur: quibus nō est huius tēporis diuicius immo-
rari. **E**xempla etiā eruditoꝝ hominū. nouis scriptoribus
p̄cepta industrie sunt. **I**nspecianus volumina antiquissi-
ma que scriptores eruditi scripserūt: et ex eoꝝ imitacōne
sumamus artis nostre compendū. **I**n quibus fuerūt nō
nulli qui scripture tam exactam adhibuere diligentia. ut
nō solū recte sed etiā perite scripserint. notis. colis. et sce-
matibus pulchra varietate volumina distinguentes: ut so-
lo aspectu ad lectionē eorundē videaris puocari. **T**acti
apud veteres imperiti scriptores codices fedauerint suos:
dū aut nescierūt. aut noluerūt intelligere ut bene scriberēt
Tu autē nō imperitoꝝ negligentia. sed eruditoꝝ solercia
tibi p̄positam noueris imitandā. **A**ntiquitus nō admira-
tebant passim scriptores. sed tantū docti et eruditi: q; etiā
a pericia notarū. notarij appellati sunt. **Q**ui nō solū pul-
chra. sed etiā emendata volumina. mira subtilitate scripse-
rūt. **N**os velim imiteris: q; dignū et iustū est. ut scriptu-
ra sanctissima ex ore dei ad nostrā edificacōne prolata.

et recte scribatur et ornatē. **Q**uidā dicam de quibusdā
huius etatis scriptoribus: qui etsi plerūq; quid scribant
intelligant. adeo pigri et desides sunt. vt nullā penitus di
ligentiā velint adhibere scripturis: **H**i sunt corruptores
rectitudinis scripturarū: falsificatores. bullarū summi pō
tificis ihesu christi: nūcij stulti et pueri: quippe qui volū
tatem dei scribentes. cū timore et sollicitudine annūciare
debuerāt: quā ecōtrario negligenter et corrupte tractāt.
Si iuxta canonū statuta excoicatus est q̄ lras pape fal
sificat: qua pena plectendus est qui dei scripturas depra
uat: **S**icut scriptor deuotus et diligens magnū in eccle
sia dei fructum scribendo exhibet: ita desidiosus et negli
gens maxima eidem damna infert. **D**um em̄ scripturas
corrūpit ecclesie falsa pro veris annūciat: lectores a stu
dio sancto impedit: intelligentiā tollit. ordinem docendi
peruertit. **H**ec dixerim in eos qui collato sibi dono intel
lectus abutūtur: et ex pigritia vel negligentia scripturas
sanctas false scribendo corrumpere nō verentur. **I**n illos
autē qui minus eruditi. faciūt studiose qd̄ possunt: non
est tam dura ferenda sententia. **N**emo em̄ peccat inuitus
Cum ergo scriptor deuotus codicem studiose descripsen
rit. ad exemplar eū denuo cōferat: sicubi errauerit. studio
sa emendacōne castiget. **H**oc faciens et ip̄e scriptor ido
neus et fidelis: et liber ordine debito acceptabilis inue
nitur. **S**i fieri potest. ornentur codices pulchro decore:
ut etiā aspectu sui. ad lectionē prouocent intuentes. **H**oc
em̄ veteres magno studio pcurasse cognouimus: ut ven
ustas exterior. interiorē codiciū pulchritudinē com
mendaret. **S**acra em̄ scriptura dignissima est omni or
natu. **C**auendum tamen est ne ip̄e ornatus sit curiosus:
ne pulchritudinē rectitudini preponamus: quia vbi bon
estas admittitur: curiositas phibetur. **S**imul ne dicto
hieronymi notemur. quo arguit imperitos: qui pulchros
codices malūt habere q̄ emendatos. **E**t de multitudine
libroz similis erit adhibenda sententia.